

Jak przygotowywać prace do druku?*

Tomasz Szwaczkowski

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

Komitet Nauk Zootechnicznych PAN w Warszawie

„Tę bowiem myśl wyznając jużem wzrósł i podtatusiał: autor ma się męczyć tak długo, aby czytelnik już nie musiał”. Słowa M. Załuskiego sprzed prawie pięćdziesięciu lat, przytoczone przez pierwszego z prelegentów – Profesora Marka Łukaszewicza (redaktora naczelnego „Animal Science Papers and Reports” – czasopisma wydawanego przez Instytut Genetyki i Hodowli Zwierząt PAN w Jastrzębcu), znakomicie oddają istotę przygotowania manuskryptów do druku. A zatem, nie zamęczając PT Czytelników nadmiarem wstępu, przechodzimy do konkretów.

Warsztaty „Oryginalne wyniki, oryginalne publikacje – warsztaty dla młodych naukowców”, organizowane przez Komitet Nauk Zootechnicznych Polskiej Akademii Nauk, przy współudziale Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, odbyły się 17 maja 2013 roku w Warszawskim Domu Technika NOT. Dwa pierwsze wykłady koncentrowały się na praktycznych poradach przygotowania manuskryptu obejmującego analizę wyników badań (tzw. oryginalnej pracy twórczej). Autorami ich byli, wspomniany wyżej, prof. dr hab. Marek Łukaszewicz i prof. UP dr hab. Maciej Szydłowski (z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu i jednocześnie zastępca redaktora naczelnego „Journal of Applied Genetics”). A oto kilka najważniejszych wniosków płynących z tych wystąpień, przydatnych nie tylko dla autorów prac naukowych. Zaczynając od tytułu artykułu, powinien być on możliwie krótki (co już zastosował wyżej podpisany). Wiele miejsca poświęcono analizie statystycznej eksperymentów, konstatując, że poszukiwanie rady statystyka dopiero po zebraniu danych ma w sobie coś wspólnego z sekcją zwłok. Prelegenci przestrzegali też przed epatowaniem czytelnika nadmiarem wyników, nierzadko drugoplanowych lub przesadnie informujących o wysiłku włożonym przez autora/autorów publikacji.

Kolejny wykład, zaprezentowany przez prof. dr. hab. Jana Kowalczyka (redaktora naczelnego „Journal of Animal and Feed Sciences”, wydawanego przez Instytut Fizjologii i Żywienia Zwierząt PAN w Jabłonce), dotyczył dobrych obyczajów w nauce. W dobie coraz bardziej powszechnej konkurencji, „wspomaganej” różnymi rankingami uczelni i instytutów badawczych, a także postępującej parametryzacji aktywności pracowników naukowych, propagowanie dobrych zasad, szczególnie wśród ludzi rozpoczynających karierę naukową jest ze wszech miar pożądane. Profesor podkreślał m.in., że szanując autorytety wyżej należy stawiać argumenty rzeczowe (czyli „nie kto mówi, lecz co mówi”). Ponadto przestrzegali przed mnożeniem publikacji dla pozorowanego wzbogacenia dorobku naukowego. Wiele miejsca w referacie zajęły różne role uczonego: twórcy, nauczyciela, kierownika i opiniodawcy.

„Bazy bibliograficzne jako narzędzie do oceny czasopism i dorobku pracowników naukowych” były tematem referatu wygłoszonego przez prof. dr. hab. Sylwestra Świątkiewicza (redaktora naczelnego „Annals of Animal Science”, czasopisma wydawanego przez Instytut Zootechniki – Państwowy Instytut Badawczy w Bałicach). Wykładowca szeroko omówił mierniki naukometryczne stosowane do oceny czasopism, instytucji naukowo-badawczych, jak i pracowników naukowych. Wskazał jednocześnie na ograniczenia i niedoskonałości metod parametryzacji. Notabene, kwestie te są ostatnio przedmiotem wielu debat, nie tylko w Polsce.

Ostatnią częścią spotkania była dyskusja panelowa. Poruszano szeroką gamę zagadnień, począwszy od „uprawnień” do współautorstwa publikacji, poprzez prawo do zamieszczania nazw handlowych, firmowych czy własnych w artykułach, a skończywszy na kwestiach związanych z publikowaniem tzw. wyników negatywnych. Te ostatnie nie zawsze są należycie doceniane przez redakcje. Oczywistym jest fakt, że znacznie bardziej atrakcyjne są artykuły informujące o przełomowych odkryciach, spektakularnych efektach danego specyfiku czy istotnych wpływach zidentyfikowanych genów na cechy użytkowe. Jednak z drugiej strony, wynik „negatywny” jest ważny z punktu widzenia podejmowania dalszych analogicznych badań i temperowania nieuzasadnionych spekulacji.

Z satysfakcją należy podkreślić, że inicjatywa Komitetu Nauk Zootechnicznych PAN spotkała się z dużym zainteresowaniem młodych adeptów nauki z prawie wszystkich uczelni i instytutów badawczych uprawiających zootechnikę. Liczba zgłoszeń (93) znacznie przekroczyła plany organizatorów i przewidziane na ten cel fundusze Polskiej Akademii Nauk. Uniknięcie procedury kwalifikacji kandydatów (w tym przypadku z definicji niedobrej) było możliwe dzięki życzliwemu wsparciu Fundacji „Zakłady Kórnickie”, jak również sponsorów: Wytwórni Premiksów LNB, Hubbard Polska, Zakładów Wylęgu Drobiu – Malec w Dębówce i Redakcji „Polskiego Drobiarstwa”. O tym, że była to trafna inwestycja świadczą wyniki anonimowych ankiet uczestników. Treści, sposób i organizację warsztatów zdecydowana większość uczestników oceniła jako bardzo dobre. Jednak najważniejszym wnioskiem jest potrzeba kontynuacji tego typu spotkań (wskazało na to aż 96% ankietowanych). Słowa uznania należą się więc przede wszystkim PT Prelegentom za profesjonalne i interesujące referaty, a także Władzom KNZ PAN za wspieranie tego przedsięwzięcia.

*Relacja opublikowana została na łamach „Polskiego Drobiarstwa” (7/2013)

Komitet Nauk Zootechnicznych Polskiej Akademii Nauk

zaprasza na

**II Warsztaty dla Młodych Naukowców
z zakresu przygotowywania wniosków o finansowanie
projektów badawczych ze środków Unii Europejskiej,
Narodowego Centrum Badań i Rozwoju
oraz Narodowego Centrum Nauki.**

Prelegentami będą członkowie rad i panelów eksperckich oceniających wnioski o finansowanie badań, a także doświadczony koordynator i wykonawca projektów UE.

Warsztaty odbędą się **9 maja 2014 roku w Warszawie.**

Więcej informacji: www.knz.pan.pl, tel. 61-8487249,
e-mail: tomasz@jay.up.poznan.pl